

Sternsterfte is tikkende tijdbom

Vogelgriep veroorzaakt nu ook massasterfte onder kustvogels. Van de grote stern, een Rode-Lijstsoort, zijn complete broedkolonies weggevaagd. Epidemioloog Armin Elbers van Wageningen Bioveterinary Research schetst de – weinig rooskleurige – situatie.

Niet eerder werden kustvogelsoorten getroffen door vogelgriep. Wijst dit op een virusmutatie?

‘Er is geen specifieke mutatie bekend. Deze kolonies hebben het ongeluk gehad dat zij in aanraking zijn gekomen met het nog steeds circulerende virus. Voorheen duurde het Nederlandse vogelgriepseizoen van pakweg oktober tot april. Maar de afgelopen jaren circuleert het virus langer en raken naast standvogels ook vogels besmet die naar Nederland trekken om te broeden.’

Valt het te voorkomen?

‘Heel moeilijk. De belangrijkste preventieve maatregel is pluimveebesmettingen bestrij-

den in bepaalde gebieden in Zuidoost-Azië, zoals China. Een groot deel van het commercieel gehouden pluimvee daar wordt wel gevaccineerd, maar omdat de vaccins onvoldoende beschermen zijn er

‘De wereld heeft maar weinig geleerd van de SARS- en covidpandemieën’

nog steeds grootschalige uitbraken. Die worden niet zo grondig bestreden als hier, waardoor regelmatig *spill-over* plaatsvindt naar wilde vogels. In Azië hebben vogelgriepvirussen zich al een tijdje permanent gevestigd in wilde vogels. Via de broedgronden

Met al meer dan 2500 afgevoerde vogels is de Texelse sternkolonie van De Putten vrijwel weggevaagd • Foto René Pop Fotografie

in bijvoorbeeld Siberië, waar Aziatische en Europese trekvogels samenkomen, blijft het zich voortdurend over de hele wereld verspreiden.’

Een tikkende tijdbom?

‘Op dit moment is er geen zicht op verbetering van de situatie in Zuidoost-Azië. Dat is zorgelijk; het toont dat de wereld weinig geleerd heeft van de SARS- en covidpandemieën en dat er zo

weer een nieuwe zoönose kan ontstaan. Het enige wat we in Nederland kunnen doen, is met bioveiligheidsmaatregelen het vogelgriepvirus buiten de pluimveehouderij proberen te houden. Daar zijn we gelukkig aardig goed in: Nederland kent tot nu toe zo’n vijftig besmette pluimveebedrijven, Frankrijk zo’n veertienhonderd.’ ME